

บทคัดย่อ

ชื่อผลงาน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ปีการศึกษา 2558

ผู้วิจัย นางระวีวรรณ หล่อพันธ์

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2558

งานวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบ และสร้างแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล 2) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ข้อมูลด้านการเรียนของแต่ละวิชา และการตอบแบบสอบถามจากนักเรียน การใช้และสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงทางบวก โดยให้คำชมเชยแก่นักเรียนมีพฤติกรรมการเรียนที่แสดงถึงความรับผิดชอบ การมีแรงจูงใจ สนใจเรียน และติดตามจากผู้ปกครอง คุณครูที่เข้าสอนแต่ละวิชา ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนและเอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นต่อการเรียน รับผิดชอบและสนใจเรียนมากขึ้น ทำให้บรรยากาศการเรียนภายในห้องเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่เฉื่อยชาไม่ขาดเรียนหรือไม่มาเรียน ทำงานที่ครบมอบหมายและส่งงานตรงตามกำหนดเวลา มีน้ำใจรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ เกิดความรัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิจัยชั้นเรียน การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ปีการศึกษา 2558 ในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากผู้บริหารโรงเรียน คณะครู ผู้ปกครอง โดยเฉพาะคณะครู และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยชั้นเรียนในครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิจัยชั้นเรียนฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบเป็นเครื่องบูชาให้กับทุกท่านที่ให้ความรู้และประสบการณ์จนสามารถทำให้การจัดทำวิจัยชั้นเรียนได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาสืบไป

ระวีวรรณ หล่อพันธ์

คำนำ

วิจัยชั้นเรียนฉบับนี้ เป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ การสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรง ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ในครั้งนี้

ข้าพเจ้าขอขอบคุณคณะกรรมการที่ได้ให้ความรู้ ให้คำแนะนำ ตลอดจนเพื่อน ๆ ร่วมงาน คณะผู้บริหารที่ให้คำปรึกษา การสนับสนุน งานวิจัยชั้นเรียนฉบับนี้สำเร็จนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ดีขึ้นของนักเรียน เป็นแรงใจอย่างหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้าได้ดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียนต่อไป

ระวีวรรณ หล่อพันธ์

บทคัดย่อ

กิตติกรรมประกาศ

คำนำ

สารบัญ

บทที่ 1	ความเป็นมาและความสำคัญ	
	ความสำคัญของการศึกษา	1
	วัตถุประสงค์	2
	สมมุติฐานการวิจัย	2
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	2
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2	เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
	จิตวิทยาการศึกษา	4
	เจตคติ (Attitude)	7
	ทฤษฎีแรงจูงใจ	9
	ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข แบบแบบการกระทำของสกินเนอร์.....	10
บทที่ 3	วิธีการดำเนินการศึกษาค้นคว้า	
	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	11
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	12
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	12
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
	การวิเคราะห์ข้อมูล	12
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	การวิเคราะห์ข้อมูล	13
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	16
บทที่ 5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
	ความมุ่งหมาย	19
	ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง	19
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	19
	วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	19
ข้อเสนอแนะ	21
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
- แผนการจัดการเรียนรู้	
- แบบสอบถาม	
- แบบบันทึกเพื่อนช่วยเพื่อน	
- แบบบันทึกการสังเกต	

บทคัดย่อ

งานวิจัยในชั้นเรียนฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบ และสร้างแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล 2) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ข้อมูลด้านการเรียนของแต่ละวิชา และการตอบแบบสอบถามจากนักเรียน การใช้และสร้างแรงจูงใจ การเสริมแรงทางบวก โดยให้คำชมเชยแก่นักเรียนที่มีพฤติกรรมการเรียนที่แสดงถึงความรับผิดชอบ การมีแรงจูงใจ สนใจเรียน และติดตามจากผู้ปกครอง คุณครูที่เข้าสอนแต่ละวิชา ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนและเอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น มีความกระตือรือร้นต่อการเรียน รับผิดชอบและสนใจเรียนมากขึ้น ทำให้บรรยากาศการเรียนภายในห้องเรียนมีผลต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่เฉื่อยชาไม่ขาดเรียนหรือไม่มาเรียน ทำงานที่ครูมอบหมายและส่งงานตรงตามกำหนดเวลา มีน้ำใจรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ เกิดความรัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ การพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าและน่าสมมัยนั้น ต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยสำคัญ และการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีสันติสุข และสามารถเกื้อหนุนต่อการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษา โดยยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกัน แก้ปัญหาและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ประกอบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมและเทคโนโลยี ก่อให้เกิดทั้งผลดีและผลเสีย ต่อการดำเนินชีวิตในปัจจุบันของบุคคลทำให้เกิดความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และมีความสุข (กรมวิชาการ 2545 : 1-4)

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดให้มีสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม มุ่งส่งเสริมเจตคติ คุณค่าชีวิต ปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ปรับตัว และปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ 2545 : 1-4)

จากการเป็นคุณครูประจำชั้นสายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำหน้าที่ครูแนะแนว สอนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทั้งกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมยุวกาชาด กิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ซึ่งมีหน้าที่ต้องพัฒนาผู้เรียน ช่วยเหลือผู้เรียน ทั้งด้านการเรียน อาชีพ ส่วนตัวและสังคม แนะนำ ซึ่งแนะแนวทางให้ผู้เรียนสามารถค้นพบตนเอง แก้ปัญหาตนเอง พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ พบว่า พฤติกรรมการเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ในห้องเรียนไม่สนใจเรียน มีความเฉื่อยชา ขาดความกระตือรือร้น ขาดความรับผิดชอบและระเบียบวินัย ทำให้บรรยากาศการเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนการสอนและมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จึงทำให้เกิดปัญหาในการเรียนรู้ ส่งผลต่อนักเรียนบาง

คนที่มีความรู้ก่อนข้างต่ำ จึงต้องใช้กระบวนการวิจัยมาแก้ปัญหา โดยการนำทฤษฎีการเรียนรู้ ทฤษฎีแรงจูงใจ และทฤษฎีการวางเงื่อนไข มาใช้กับนักเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนและส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน ให้เกิดการเรียนรู้เต็มศักยภาพและความสามารถของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีวินัย ความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม เป็นการปลูกฝังระเบียบวินัย การรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น ทำให้สามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลการเรียนดีขึ้น

ความสำคัญของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมด้านการเรียน เมื่อนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบด้านการเรียน จะทำให้นักเรียนสนใจเรียนและมีความขยันอดทน มีแรงจูงใจมากขึ้น ส่งผลต่อการเรียน ทำให้นักเรียนมีแรงขับจากภายใน เป็นผู้ที่สามารถฟันฝ่าอุปสรรค เอาชนะความยากลำบาก มีความอดทน เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างง่าย

สิ่งเหล่านี้ ครูในยุคปัจจุบันต้องทำให้เกิดในตัวนักเรียน เพราะครูในยุคการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นี้จะเปลี่ยนจากผู้สอนมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็นทั้งผู้ฝึกนักเรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเพื่อให้นักเรียนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมไทยและสังคมโลก

วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล

สมมุติฐานการวิจัย

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การเรียนให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจของนักเรียน ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล จำนวน 43 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 ตัวแปรอิสระ คือ พฤติกรรมด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและการสร้างแรงจูงใจ
 - 2.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงในด้านความรับผิดชอบด้านการเรียนและแรงจูงใจ

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความรับผิดชอบ หมายถึง ความมุ่งมั่น ตั้งใจของนักเรียนที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเอาใจใส่ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และตั้งใจเรียนอย่างเต็มความสามารถของตนเอง

แรงจูงใจ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมเมื่อถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าที่ได้รับ เช่น การได้รับคำชมเชย การให้รางวัล การได้รับการทักทายด้วยกิริยาท่าทางที่เป็นมิตร ฯลฯ แล้วสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตนเองได้บรรลุเป้าหมาย

บทที่ 2

เอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

จิตวิทยาการศึกษา

เจตคติ (Attitude)

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข แบบการกระทำของสกินเนอร์ (Skinner)

จิตวิทยาการศึกษา

จิตวิทยาการศึกษา มีความสำคัญในการจัดการเรียนรู้ การเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของบุคคล ความเข้าใจผู้เรียน พัฒนาการตามวัย ความต้องการ ความรู้ความสามารถของแต่ละคน ซึ่งครูจำเป็นต้องมีความรู้พื้นฐานทางจิตวิทยาการศึกษา เพื่อจะได้เข้าใจพฤติกรรมของผู้เรียนและจัดกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนถึงปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ความสำคัญของการศึกษาจิตวิทยาการศึกษา

ความสำคัญของวัตถุประสงค์ของการศึกษาและบทเรียน นักจิตวิทยาการศึกษาได้เน้นความสำคัญของความชัดเจนของการระบุวัตถุประสงค์ของการศึกษาบทเรียนตลอดจนถึงหน่วยการเรียนรู้ เนื่องจากวัตถุประสงค์จะเป็นตัวกำหนดการจัดการเรียนการสอน ทฤษฎีพัฒนาการ และทฤษฎีบุคลิกภาพ เป็นเรื่องที่นักการศึกษาและครูจะต้องมีความรู้เพราะจะช่วยให้เข้าใจเอกลักษณ์ธรรมชาติของผู้เรียนในวัยต่าง ๆ โดยเฉพาะวัยอนุบาล วัยเด็ก และวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กำลังศึกษาในโรงเรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล นอกเหนือจากความพร้อมของผู้เรียน พื้นฐานความรู้เดิม นอกจากมีความเข้าใจจิตวิทยาพัฒนาการของวัยต่าง ๆ แล้ว นักการศึกษาและครูจะต้องรู้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและกลุ่มทางด้านระดับเชาวน์ปัญญา ความคิด สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนักจิตวิทยาได้คิดวิธีการวิจัยที่จะช่วยชี้ให้เห็นว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นตัวแปรที่สำคัญในการเลือกวิธีสอนและในการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม ทฤษฎีการเรียนรู้ นักจิตวิทยาที่ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ นอกจากจะสนใจว่าทฤษฎีการเรียนรู้จะช่วยนักเรียนให้เรียนรู้และจดจำอย่างมีประสิทธิภาพได้อย่างไรแล้ว ยังสนใจองค์ประกอบเกี่ยวกับตัวของ ผู้เรียน เช่น แรงจูงใจว่ามีความสัมพันธ์กับการเรียนรู้หรือไม่ ความรู้เหล่านี้ก็มีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ทฤษฎีการสอนและเทคโนโลยีทางการศึกษา นักจิตวิทยาการศึกษาได้เป็นผู้นำในการบุกเบิกตั้งทฤษฎีการสอน ซึ่งมีความสำคัญและมีประโยชน์เท่าเทียมกับทฤษฎีการเรียนรู้และพัฒนาการในการช่วยนักการศึกษาและครูเกี่ยวกับการเรียนการสอน สำหรับเทคโนโลยีในการสอนที่จะช่วยครูได้มากที่สุดคือ คอมพิวเตอร์ช่วยการสอน หลักการ

สอนและวิธีสอน นักจิตวิทยาการศึกษาได้เสนอหลักการสอนและวิธีการสอนตามทฤษฎีทางจิตวิทยาที่แต่ละท่านยึดถือ เช่น หลักการสอนและวิธีสอนตามทัศนะนักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยม ปัญญานิยม และมนุษยนิยม หลักการวัดผลและประเมินผลการศึกษา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนี้จะช่วยให้นักการศึกษา และครูทราบว่า การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพหรือไม่

ความสำคัญของจิตวิทยาการศึกษาต่ออาชีพครูมีความสำคัญในเรื่องต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้ครูรู้จักลักษณะนิสัยของนักเรียนที่ครูต้องสอน โดยทราบหลักพัฒนาการทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพเป็นส่วนรวม
 2. ช่วยให้ผู้ครูมีความเข้าใจพัฒนาการทางบุคลิกภาพบางประการของนักเรียน เช่น อัดมโนทัศน์ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร และเรียนรู้ถึงบทบาทของครูในการที่ช่วยนักเรียนให้มีอัดมโนทัศน์ที่ดีและถูกต้องได้อย่างไร
 3. ช่วยครูให้มีความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อจะได้ช่วยนักเรียนเป็นรายบุคคลให้พัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล
 4. ช่วยให้ผู้ครูรู้จักจัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนให้เหมาะสมแก่วัยและขั้นพัฒนาการของนักเรียน เพื่อจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจและมีความที่อยากจะเรียนรู้
 5. ช่วยให้ผู้ครูทราบถึงตัวแปรต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเช่นแรงจูงใจอัดมโนทัศน์ และการตั้งความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน
 6. ช่วยครูในการเตรียมการสอนวางแผนการเรียน เพื่อทำให้การสอนมีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้นักเรียนทุกคนเรียนตามศักยภาพของแต่ละบุคคล โดยคำนึงถึงหัวข้อต่อไปนี้
 7. ช่วยครูให้ทราบหลักการและทฤษฎีของการเรียนรู้ที่นัก ได้พิสูจน์แล้วว่า ได้ผลดี เช่น การเรียนจากการสังเกตหรือการเลียนแบบ
 8. ช่วยครูให้ทราบถึงหลักการสอนและวิธีสอนที่มีประสิทธิภาพรวมทั้งพฤติกรรมของครูที่มีการสอนอย่างมีประสิทธิภาพว่ามีอะไรบ้าง เช่น การใช้คำถาม การให้แรงเสริม และการทำตนเป็นต้นแบบ
 9. ช่วยครูให้ทราบว่านักเรียนที่มีผลการเรียนดีไม่ได้เป็นเพราะระดับเชาวน์ปัญญาเพียงอย่างเดียว แต่มีองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจ ทัศนคติหรืออัดมโนทัศน์ของนักเรียนและความคาดหวังของครูที่มีต่อนักเรียน
 10. ช่วยครูในการปกครองชั้นและการสร้างบรรยากาศของห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้และเสริมสร้างบุคลิกภาพของนักเรียน ครูและนักเรียนมีความรักและไว้วางใจซึ่งกันและกันนักเรียน ต่างก็ช่วยเหลือกันและกัน ทำให้ห้องเรียนเป็นสถานที่ที่ทุกคนมีความสุขและนักเรียนรักโรงเรียน อยากมาโรงเรียน
- เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการช่วยให้เยาวชนพัฒนาการทั้งทางด้านเชาวน์ปัญญา และทางบุคลิกภาพ เพื่อช่วยให้เยาวชนมีความสำเร็จในชีวิต ทุกประเทศจึงหาทางส่งเสริมการศึกษาให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานความเป็นเลิศ ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาการศึกษาจึงสำคัญในการช่วยทั้งครูและนักศึกษาผู้มีความรับผิดชอบในการปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน

วิธีการศึกษาทางจิตวิทยา การศึกษาทางจิตวิทยาใช้หลาย ๆ วิธีการมาผสมผสานและทำการวิเคราะห์บนสมมุติฐาน นักจิตวิทยาจะใช้วิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ เช่น การตรวจสอบตนเอง การสังเกต การศึกษาบุคคลเป็นรายกรณี การสัมภาษณ์ การทดสอบ ดังจะอธิบายเรียงตามลำดับต่อไปนี้

1. การตรวจสอบตนเอง (Introspection) หมายถึง วิธีการให้บุคคลสำรวจ ตรวจสอบตนเองด้วยการย้อนทบทวนการกระทำและความรู้สึกนึกคิดของตนเองในอดีต ที่ผ่านมา แล้วบอกความรู้สึกออกมา โดยการอธิบายถึงสาเหตุและผลของการกระทำในเรื่องต่าง ๆ เช่น ต้องการทราบว่าทำไมเด็กนักเรียนคนหนึ่งจึงชอบพูดปดเสมอ ๆ ก็ให้เล่าเหตุหรือเหตุการณ์ในอดีต ที่เป็นสาเหตุให้มีพฤติกรรมเช่นนั้นก็จะทำให้ทราบที่มาของพฤติกรรมและได้แนวทางในการที่จะช่วยเหลือแก้ไขพฤติกรรมดังกล่าวได้

การตรวจสอบตนเองจะได้รับข้อมูลตรงตามความเป็นจริงและเป็นประโยชน์ เพราะผู้รายงานที่มีประสบการณ์และอยู่ในเหตุการณ์นั้นจริง ๆ แต่หากผู้รายงานจดจำเหตุการณ์ได้แม่นยำ และมีความจริงใจในการรายงานอย่างซื่อสัตย์ไม่ปิดบังและบิดเบือนความจริง แต่หากผู้รายงานจำเหตุการณ์หรือเรื่องราวไม่ได้หรือไม่ต้องการรายงานข้อมูลที่แท้จริงให้ทราบก็จะทำให้การตีความหมายของเรื่องราวต่าง ๆ หรือเหตุการณ์ผิดพลาดไม่ตรงตามข้อเท็จจริง

2. การสังเกต (Observation) หมายถึง การเฝ้าดูพฤติกรรมในสถานการณ์ที่เป็นจริง อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว

การสังเกตช่วยให้ได้ข้อมูลละเอียด ชัดเจนและตรงไปตรงมา เช่น การสังเกตอารมณ์ ความรู้สึกของบุคคลต่อสถานการณ์ต่าง ๆ จะทำให้เห็นพฤติกรรมได้ชัดเจนกว่าการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการอื่น ๆ แต่การสังเกตที่ดีมีคุณภาพมีส่วนประกอบหลายอย่าง เช่น ผู้สังเกตจะต้องมีใจเป็นกลางไม่อคติหรือลำเอียงอย่างหนึ่งอย่างใด และสังเกตได้ทั่วถึง ครอบคลุม สังเกตหลาย ๆ สถานการณ์หลาย ๆ หรือหลาย ๆ พฤติกรรม และใช้เวลาในการสังเกต ตลอดจนการจดบันทึกการสังเกตอย่างตรงไปตรงมาและแยกการบันทึกพฤติกรรมจากการตีความไม่ปะปนกัน ก็จะทำให้การสังเกตได้ข้อมูลตรงตามความเป็นจริงและนำมาใช้ประโยชน์ตามจุดมุ่งหมาย

3. การศึกษารายกรณี (Case Study) หมายถึง การศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ที่สำคัญของบุคคล แต่ต้องใช้เวลาศึกษาคิดต่อกันเป็นระยะเวลาหนึ่ง แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์พิจารณาตีความเพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรม หรือลักษณะพิเศษที่ผู้ศึกษาต้องการทราบ ทั้งนี้เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือแก้ไขปรับปรุง ตลอดจนส่งเสริมพฤติกรรมให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์ที่สำคัญของบุคคลแต่ต้องใช้เวลาศึกษาคิดต่อกันเป็นระยะหนึ่ง แล้วรวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์พิจารณาตีความเพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของพฤติกรรม หรือลักษณะพิเศษที่ผู้ศึกษาต้องการทราบ ทั้งนี้ เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือแก้ไข ปรับปรุง ตลอดจนส่งเสริมพฤติกรรมให้เป็นไปในทางสร้างสรรค์

4. การสัมภาษณ์ (Interview) หมายถึง การสนทนากันระหว่างบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งการสัมภาษณ์ก็มีหลายจุดมุ่งหมาย เช่น การสัมภาษณ์เพื่อความคุ้นเคย สัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน สัมภาษณ์เพื่อคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อ ตลอดจนสัมภาษณ์เพื่อการแนะแนวและการให้คำปรึกษา เป็นต้น แต่ทั้งการสัมภาษณ์ก็เพื่อให้ได้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ

5. การทดสอบ (Testing) หมายถึง การใช้เครื่องมือที่มีเกณฑ์ในการวัดลักษณะของพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่ง หรือหลายๆ พฤติกรรม โดยให้ผู้รับการทดสอบเป็นผู้ตอบสนองต่อแบบทดสอบซึ่งอาจเป็นแบบทดสอบภาษาและแบบปฏิบัติการหรือลงมือทำ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลนั้นตามจุดมุ่งหมายที่ผู้ทดสอบวางไว้แบบทดสอบที่นำมาใช้ในการทดสอบหาข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบบุคลิกภาพ แบบทดสอบความสนใจ เป็นต้น

การทดสอบก็มีสิ่งที่ควรคำนึงถึงเพื่อผลของข้อมูลที่ได้รับ ซึ่งแบบทดสอบที่นำมาใช้ควรเป็นแบบทดสอบที่เชื่อถือได้เป็นมาตรฐาน ตลอดจนการแปรผลได้อย่างถูกต้อง เป็นต้น

เจตคติ (Attitude)

ความหมายของเจตคติ

เจตคติ หมายถึงอะไร ชัดดียา วรรณสูตร (2516:2) ให้ความหมายไว้คือ ความรู้สึกที่คนเรามีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือหลายสิ่งในลักษณะที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) อันเป็นพื้นฐานเบื้องต้นหรือการแสดงออกที่เรียกว่า พฤติกรรม

สุชา จันท์ธอม และ สุรางค์ จันท์ธอม (2520:104) ให้ความหมายเจตคติ คือความรู้สึก หรือท่าทีของบุคคลที่มีต่อบุคคล วัตถุสิ่งของ หรือสถานการณ์ต่างๆ ความรู้สึก หรือท่าทีจะเป็นไปในทำนองที่พึงพอใจ หรือไม่พอใจ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้

สงวนศรี วิรัชชัย (2527:61) ให้ความหมายเจตคติ คือสภาพความคิด ความเข้าใจและความรู้สึกเชิงประเมินที่มีต่อสิ่งต่างๆ(วัตถุ สถานการณ์ ความคิด ผู้คน ฯลฯ) ซึ่งทำให้บุคคลมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมต่อสิ่งนั้น ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่

“เจตคติ” คือ สภาพความรู้สึกทางด้านจิตใจที่เกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้ของบุคคลอันเป็นผลทำให้เกิดมีท่าทีหรือมีความคิด เห็นรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะที่ชอบหรือไม่ชอบ เห็นหรือไม่เห็นด้วย

ดังนั้นอาจสรุปความหมายของเจตคติ คือ ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใด ๆ ซึ่งแสดงออกมาเป็นพฤติกรรมในลักษณะชอบ ไม่ชอบ อาจเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย พึงใจ ไม่พึงใจ ต่อสิ่งใด ๆ ในลักษณะเฉพาะตัวตามทิศทางของทัศนคติที่มีอยู่และทำให้จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนอง

องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. การรู้ (COGNITION) ประกอบด้วยความเชื่อของบุคคลที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ เช่น ทศนคติต่อลัทธิคอมมิวนิสต์ สิ่งสำคัญขององค์ประกอบนี้ ก็คือ จะประกอบด้วยความเชื่อที่ได้ประเมินค่าแล้วว่าน่าเชื่อถือหรือไม่น่าเชื่อถือ ดีหรือไม่ดี และยังรวมไปถึงความเชื่อในใจว่าควรจะมีปฏิกิริยาตอบโต้อย่างไรต่อเป้าหมาย ทศนคติจึงจะเหมาะสมที่สุด ดังนั้นการรู้และแนวโน้มพฤติกรรมจึงมีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด

2. ความรู้สึก (FEELING) หมายถึง อารมณ์ที่มีต่อเป้าหมาย เจตคติ นั้น เป้าหมายจะถูกมองด้วยอารมณ์ชอบหรือไม่ชอบ ถูกใจหรือไม่ถูกใจ ส่วนประกอบด้านอารมณ์ ความรู้สึกนี้เองที่ทำให้บุคคลเกิดความตึงเครียด ซึ่งอาจกระตุ้นให้มีปฏิกิริยาตอบโต้ได้หากมีสิ่งขัดกับความรู้สึกมากกระทบ

3. แนวโน้มพฤติกรรม (ACTION TENDENCY) หมายถึง ความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติ ถ้าบุคคลมีเจตคติที่ดีต่อเป้าหมาย เขาจะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมช่วยเหลือหรือสนับสนุนเป้าหมายนั้น ถ้าบุคคลมีเจตคติในทางลบต่อเป้าหมาย เขาก็จะมีความพร้อมที่จะมีพฤติกรรมทำลาย หรือทำร้ายเป้าหมายนั้นเช่นกัน

การเกิดเจตคติ และเจตคติเกิดจากอะไร

เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ของบุคคลไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด หากแต่ว่าจะชอบหรือไม่ชอบสิ่งใดต้องภายหลัง เมื่อตนเองได้มีประสบการณ์ในสิ่งนั้น ๆ แล้ว ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า เจตคติเกิดขึ้นจากเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การรวบรวมความคิดอันเกิดจากประสบการณ์หลาย ๆ อย่าง
2. เกิดจากความรู้สึกที่ร่อยพิ่มพะใจ
3. เกิดจากการเห็นตามคนอื่น

ชม ภูมิภาค (2516:66-67) ได้อธิบายเรื่องการเกิดเจตคติว่าเกิดจากการเรียนรู้และโดยมากก็เป็นการเรียนรู้ทางสังคม (social learning) ดังนั้นปัจจัยที่ทำให้เกิดเจตคติจึงมีหลายประการเช่น

1. ประสบการณ์เฉพาะ เมื่อคนเราได้รับประสบการณ์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งอาจจะมีลักษณะในรูปแบบที่ผู้ได้รับรู้สึกว่าได้รางวัลหรือถูกลงโทษ ประสบการณ์ที่ผู้รู้สึกเกิดความพึงพอใจย่อมจะทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่ถ้าเป็นประสบการณ์ที่ไม่เป็นที่พึงพอใจก็ย่อมจะเกิดเจตคติที่ไม่ดี

2. การสอน การสอนนั้นอาจจะเป็นทั้งแบบที่เป็นแบบแผนหรือไม่เป็นแบบแผนก็ได้ซึ่งเราได้รับจากคนอื่น องค์การที่ทำหน้าที่สอนเรามีมากมายอาทิเช่น บ้าน วัด โรงเรียน สื่อมวลชนต่าง ๆ เรามักจะได้รับเจตคติที่สังคมมีอยู่และนำมาขยายตามประสบการณ์ของเรา การสอนที่ไม่เป็นแบบแผนนั้นส่วนใหญ่เริ่มจากครอบครัวตั้งแต่เด็ก ๆ มาแล้ว พ่อแม่พี่น้องมักจะบอกเราว่าสิ่งนั้นไม่ดีสิ่งนี้ไม่ดีหรือใครควรทำอะไรมีความสำคัญอย่างไร การสอนส่วนมากเป็นแบบชัดเจนและมักได้ผลดีเสียด้วยในรูปแบบการปลูกฝังเจตคติ

3. ตัวอย่าง (Model) เจตคติบางอย่างเกิดขึ้นจากการเลียนแบบในสถานการณ์ต่าง ๆ เราเห็นคนอื่นประพฤติ เราเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมคนอื่นออกมาเป็นรูปของเจตคติถ้าเรายอมรับนับถือหรือเคารพคนๆนั้นเรา

ก็มักยอมรับความคิดของเขาตามที่เรารู้ใจ เช่น เด็กชายแดงเห็นบิดาถูรายการกีฬาทางโทรทัศน์ประจำเขาก็จะแปลความหมายว่า กีฬานั้นเป็นเรื่องน่าสนใจและจะต้องดูหรือถ้าเขาเห็นพ่อแม่ระมัดระวังต่อชุดรับแขกในบ้านมากกว่าของที่อยู่ในสนามหญ้าหลังบ้านเขาก็จะเกิดความรู้สึกว่าของในบ้านต้องระวังรักษาเป็นพิเศษ ซึ่งการเรียนรู้เช่นนี้พ่อแม่ไม่จำเป็นต้องพูดว่าอะไรเลย เด็กจะเฝ้าสังเกตการณ์ปฏิบัติของพ่อแม่ต่อบุคคลอื่นอย่างถี่ถ้วน จะเรียนรู้ว่าใครควรคบใครควรนับถือ ใครไม่ควรนับถือ

4. ปัจจัยที่เกี่ยวกับสถาบัน ปัจจัยทางสถาบันมีอยู่เป็นอันมากที่มีส่วนสร้างสนับสนุนเจตคติของเรา ตัวอย่างเช่น การปฏิบัติตนในวัด ในโบสถ์ การแต่งกายของคนในสถานการณืทางสังคมต่าง ๆ เป็นสิ่งให้แนวเจตคติของคนเราเป็นอันมาก

องค์ประกอบของเจตคติ

องค์ประกอบของเจตคติมี 3 ประการ ได้แก่

1. ด้านความคิด (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ แสดงออกมาในแนวคิดที่ว่าอะไรถูก อะไรผิด
2. ด้านความรู้สึก (Affective Component) หมายถึง ลักษณะทางอารมณ์ของบุคคลที่สอดคล้องกับความคิด เช่น ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ไม่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้นด้วย จึงแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่พอใจ
3. ด้านพฤติกรรม (Behavior Component) หมายถึง ความพร้อมที่จะกระทำซึ่งเป็นผลมาจากความคิดและความรู้สึกและจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ การปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ความหมายและองค์ประกอบของแรงจูงใจ (Motivation)

แรงจูงใจ หมายถึง สภาวะที่อินทรีย์ถูกกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมเพื่อไปยังจุดมุ่งหมายดังนั้นแรงจูงใจจึงเป็นความปรารถนา ที่บุคคลมีความต้องการที่จะบรรลุเป้าหมายโดยการเรียนรู้ของแต่ละคนนั่นเอง เมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าต่างๆ และบุคคลจะเกิดความต้องการ (Needs) และถ้าความต้องการของบุคคลไม่ได้รับการตอบสนอง บุคคลจะเกิดความเครียด (stress) เมื่อบุคคลสะสมความเครียดไว้มาก ๆ บุคคลจะขาดความสุขในการดำเนินชีวิต การสะสมความเครียด ความวิตกกังวลมาก ๆ จะทำให้บุคคลเกิดแรงขับ (drive) ที่จะกระทำกิจกรรมบางอย่างหรือแสดงพฤติกรรมบางอย่างให้ลดความเครียดนั้นลงมากระบวนการที่เกิดขึ้นภายในนี้เอง ซึ่งจะทำให้การกระตุ้นให้บุคคลไปสู่การกระทำบางอย่างที่ไปสู่เป้าหมาย กระบวนการเช่นนี้เรียกว่าแรงจูงใจ (Motivation)

องค์ประกอบในการเกิดแรงจูงใจ มี 4 ขั้นตอน คือ

1. **ขั้นความต้องการ (needs stage)** ออความต้องการเป็นสภาวะขาดสมดุลที่เกิดได้เมื่อบุคคลขาดสิ่งที่จะทำให้ส่วนต่างๆ ภายในร่างกายทำหน้าที่ไปตามปกติ สิ่งนี้อาจจะเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตจึงทำให้เกิดแรงขับและเกิดแรงกระตุ้น เช่น ความหิว เมื่อบุคคลหิวบุคคลก็ต้องพยายามหาอาหาร คนที่ลดน้ำหนักโดยการใช้น้ำตาลความหวาน ยาจจะไปกดประสาทไม่ให้หิวแต่พอหลังจากไม่ใช้น้ำตาลน้ำหนัก จะเห็นว่าคนที่ลดน้ำหนักโดยใช้น้ำตาลจะกินอาหารชดเชยมากขึ้นและอาจจะกลับมาอ้วนใหม่อีก หรือเด็กเล็กที่ไม่กินนมตอนป่วย แต่พอให้ป่วยเด็กจะเริ่มกินนมมากขึ้นเพื่อชดเชยตอนที่ป่วย ความกระหายก็เป็นความต้องการอีกอย่างที่เกิดแล้วบุคคลต้องหาวิธีการเพื่อให้หายกระหาย ความต้องการทางเพศและความต้องการการพักผ่อนก็จัดเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และไม่มีใครในโลกนี้ที่พยายามฝืนเพื่อไม่ให้ตนเองหลับ มนุษย์ทุกคนต้องการการพักผ่อนด้วยกันทั้งสิ้น

2. **ขั้นแรงขับ (drive stage)** หรือภาวะที่บุคคลถูกกระตุ้นให้เกิดแรงขับ เมื่อบุคคลเกิดแรงขับแล้วบุคคลจะนั่งอยู่เฉย ๆ ไม่ได้บุคคลอาจจะรู้สึกไม่มีความสุข กระวนกระวายใจ ดังนั้นบุคคลจะคิดค้นหาวิธีการที่ทำให้ตนเองรู้สึกว่าได้รับการตอบสนองจากความหิว ความกระหาย ความต้องการทั้งปวงที่เกิดขึ้นเพื่อผลักดันให้ไปสู่จุดหมายปลายทาง ตามที่บุคคลต้องการ เช่น เมื่อเราวิ่งเหนื่อยๆ อากาศก็ร้อนจัด ทำให้เราเหนื่อยและคอแห้งอยากกินน้ำ สิ่งที่เราต้องการบำบัดความกระหายในช่วงเวลานั้นคือน้ำ บุคคลจะพยายามทุกวิธีทางที่จะหาน้ำมาดื่ม

3. **ขั้นพฤติกรรม (behavior stage)** เป็นขั้นที่เกิดแรงขับอย่างมากที่ทำให้บุคคลเดินไปหาน้ำดื่ม โดยการเดินเข้าไปในร้านสะดวกซื้อแล้วเปิดขวดดื่มแล้วจึงเดินมาจ่ายสตางค์หรือถ้าทนต่อความกระหายน้ำได้ก็รีบเดินอย่างรวดเร็วไปจ่ายสตางค์แล้วยกน้ำดื่มรวดเดียวหมดขวด ชื่นใจ ความกระหายก็บรรเทาลง

4. **ขั้นลดแรงขับ (drive reduction stage)** เป็นขั้นสุดท้ายที่อินทรีย์ได้รับการตอบสนองคือ ได้ดื่มน้ำ เป็นขั้นที่บุคคลเกิดความพึงพอใจ ความต้องการต่างๆ ก็จะลดลง

ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข แบบแบบการกระทำของสกินเนอร์

สกินเนอร์ (B.F. Skinner) เกิดในมลรัฐเพนซิลวาเนีย ในปี ค.ศ. 1904 มีบทบาทสำคัญในการนำทฤษฎีสำเร็จรูปและเครื่องมือมาใช้ บางคนเรียกว่า ทฤษฎีเสริมแรง การเสริมแรงเป็นการช่วยตอบสนองสิ่งเร้าให้ปรากฏขึ้นซ้ำอยู่เสมอนจนทำให้เกิดความเคยชินสิ่งเร้าเดิม การตอบสนองเช่นเดิม ก็ตามมาก็คือ เกิดเป็นการเรียนรู้ การทดลองของสกินเนอร์

การประยุกต์ใช้ในการสอน

1. การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
2. การใช้ตัวเสริมแรง ได้แก่ ยิ้มแย้ม การชมเชยจากครู .คะแนน
3. การใช้บทเรียนสำเร็จรูป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิธีการ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ ให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการวิจัยไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎีจิตวิทยาการศึกษา เจตคติ (Attitude) ทฤษฎีแรงจูงใจ ทฤษฎีการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไข แบบแบบการกระทำของสกินเนอร์ ลักษณะด้านวินัยในห้องเรียน ความขยันอดทน และความรับผิดชอบ
2. กำหนดกรอบความคิดในการวิจัย เพื่อทำการศึกษาค้นคว้าความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล
3. กำหนดวัตถุประสงค์
4. กำหนดกลุ่มประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล จำนวน 43 คน
5. สร้างเครื่องมือการวิจัย โดยผู้วิจัยศึกษาจากหลักการ ทฤษฎี แนวคิด วัตถุประสงค์ เพื่อจำแนกว่า ควรสร้างเครื่องมือวัดด้านใดบ้างให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล จำนวน 43 คน ที่นำมาทำการวิจัยในครั้งนี้
6. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเองโดยการสังเกต ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม
7. การสรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย โดยนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์ข้อมูลและเขียนสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

2. ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากร / กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล จำนวน 43 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ในการทำวิจัยครั้งนี้ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสังเกต แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้การสังเกตและนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล จำนวน 43 คน ได้ตอบแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิเคราะห์การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากนักเรียนเป็นอย่างดี จึงทำให้นักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมกรรมการเรียนที่ดีขึ้น มีความรับผิดชอบและมีแรงจูงใจต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและทำให้มีผลการเรียนดีขึ้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดตามข้อมูลด้วยตัวเองโดยการสังเกต สัมภาษณ์ ให้นักเรียนตอบแบบสอบถามและมีการติดตามดูแลพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียนอย่างใกล้ชิด ดังนี้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล โดยการสังเกตพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียนในช่วงโม่งกิจกรรมแนะแนว การทำกิจกรรมหน้าเสาธง กิจกรรมนอกห้องเรียน การอบรมสายชั้นมัธยม และสอบถามจากครูแต่ละวิชาที่ทำ การสอน ซึ่งพบว่ามึนักเรียนที่มีปัญหาด้านพฤติกรรมกรรมการเรียน ขาดความรับผิดชอบไม่มีแรงจูงใจ เช่น ไม่สนใจการเรียน ส่งงานไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา บางครั้งไม่มาเรียน มีการจดบันทึกและติดตามนักเรียนเป็นรายกรณี โดยการว่ากล่าวตักเตือนและมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการให้นักเรียนตอบแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ตารางแสดงความรับผิดชอบต่อการเรียนและความสนใจการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล (ครั้งที่ 1)

ข้อ	รายการ	ทำเป็นประจำ	ทำเป็นบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1	นักเรียนทำงานวิชาอื่น ไม่สนใจวิชาที่เรียน	76.74	13.96	9.30
2	นักเรียนพูดคุยกันจะเล่นกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน	69.77	25.58	4.65
3	นักเรียนส่งงานและการบ้านไม่ตรงเวลาที่ครูกำหนดไว้	72.09	18.60	9.31
4	นักเรียนนอนหลับในห้องเรียนขณะชั่วโมงเรียนในห้อง	58.14	25.58	16.28
5	นักเรียนไม่ทำการบ้านและลอกการบ้านจากเพื่อน	74.42	16.28	9.30
6	เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะพยายามแก้ไขโดยทันที	41.86	44.19	13.95
7	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูได้รับมอบหมายให้	46.51	46.51	6.98
8	นักเรียนมาเรียนทันเวลาและตั้งใจเรียนทุกครั้ง	44.19	51.16	4.65
9	นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต	25.58	46.51	27.91
10	นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่บ้านและโรงเรียน	41.89	46.57	11.54

จากตารางที่ 1 พบว่า ความมีวินัยและรับผิดชอบในห้องเรียน (ครั้งที่ 1) สรุปได้ ดังนี้
นักเรียนทำงานวิชาอื่น ไม่สนใจวิชาที่เรียน นักเรียนที่ทำเป็นประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.74

นักเรียนพูดคุยกันจะเล่นกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน นักเรียนที่ทำเป็นประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.77

นักเรียนส่งงานและการบ้านไม่ตรงเวลาที่ครูกำหนดไว้ นักเรียนที่ทำเป็นประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.09

นักเรียนนอนหลับในห้องเรียนขณะชั่วโมงเรียนในห้อง นักเรียนที่ทำเป็นประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.14

นักเรียนไม่ทำการบ้านและลอกการบ้านจากเพื่อน นักเรียนที่ทำเป็นประจำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.41

เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะพยายามแก้ไขโดยทันที นักเรียนที่ทำบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.19

นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูได้รับมอบหมายให้ นักเรียนที่ทำเป็นประจำและทำเป็นบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.51

นักเรียนมาเรียนทันเวลาและตั้งใจเรียนทุกครั้ง นักเรียนที่ทำบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.16

นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต นักเรียนที่ทำบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.51

นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่บ้านและโรงเรียน นักเรียนที่ทำบางครั้ง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.57

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและได้ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับความมีวินัย ความรับผิดชอบและความสนใจการเรียน โดยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 43 คน ตอบแบบสอบถามด้วยความจริงแล้วนำมาสรุปโดยใช้ค่าร้อยละในการวิเคราะห์ผลการวิจัย (จากแบบสรุปผลการตอบแบบสอบถาม) และประกอบกับผลการเรียนของภาคเรียนที่ 1 ทำให้ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตนักเรียนที่มีพฤติกรรมในลักษณะดังกล่าวและมีผลการเรียนค่อนข้างต่ำ ซึ่งผู้วิจัยจะทำการวิจัยเพื่อเป็นปรับเปลี่ยนด้านพฤติกรรมให้นักเรียนในห้องเรียนมีความรับผิดชอบ ตั้งใจเรียน มีแรงจูงใจ จึงได้ดำเนินการโดยให้แต่ละคนร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ภายในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอน โดยการวางเงื่อนไขกันภายในห้องเรียน สร้างแรงจูงใจ และสร้างความตระหนักให้นักเรียนเห็นถึงผลของการขาดความรับผิดชอบ และไม่ตั้งใจเรียน โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

- * ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนคำมั่นสัญญา
- * ขอความร่วมมือจากผู้ปกครองร่วมกันดูแลพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียน ให้ผู้ปกครองแจ้งพฤติกรรมของนักเรียนขณะอยู่บ้าน เมื่อนักเรียนขาดเรียนหรือมาสายให้ครูทราบและครูก็มีการติดตามนักเรียนร่วมกัน
- * ขอความร่วมมือจากครูที่ทำการสอนทุกท่านให้ข้อมูลด้านพฤติกรรมของนักเรียนขณะเรียนในแต่ละวิชา
- * ขอความร่วมมือกับเพื่อนภายในห้องเรียน โดยการจัดเป็นกลุ่ม 7 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จำนวน 6 กลุ่ม และกลุ่มละ 7 คน จำนวน 1 กลุ่ม รวมเป็นทั้งสิ้นจำนวน 43 คน โดยครูจะคัดเลือกนักเรียนที่มีความรับผิดชอบ ตั้งใจเรียนและมีผลการเรียนค่อนข้างดี เป็นหัวหน้ากลุ่มเพื่อเป็นพี่เลี้ยงภายในกลุ่ม และให้นักเรียนที่เหลือเข้าร่วมกลุ่มกันเองตามความสมัครใจให้ครบจำนวนตามที่กำหนด หลังจากนั้นให้แต่ละกลุ่มเขียนคำมั่นสัญญาร่วมกัน และร่วมกันวางแผนการศึกษาต่อระดับเมื่อจบชั้น ม.3 ซึ่งนักเรียนที่ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้ากลุ่มจะดำเนินการแต่งตั้งกรรมการแต่ละด้านร่วมกันดูแลภายในกลุ่ม เช่น ดูแลเกี่ยวกับพฤติกรรม การขาดเรียน มาสาย การเรียน ฯลฯ นักเรียนจะเข้ากลุ่มร่วมกันทำงานและเป็นพี่เลี้ยงคอยให้คำปรึกษา ช่วยเหลือกรณีไม่เข้าใจบทเรียน อ่านหนังสือ และทำงานแต่ละวิชาได้สำเร็จ

ผู้วิจัยได้ติดตาม ดูแลและสังเกตนักเรียนเป็นระยะ ๆ และในกรณีที่นักเรียนมีปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านพฤติกรรมและการเรียน หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มจะรายงานครูและร่วมกันแก้ปัญหาทั้งด้านการมาเรียน ถ้ามีนักเรียนขาดเรียนภายในกลุ่มจะแจ้งให้ครูทราบและมีการติดตามให้มาเรียนและชี้ให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียน ต้องมีวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ทำให้บรรยากาศการเรียนรู้ภายในห้องเรียนดีขึ้น รู้จักเสียสละ มีความสามัคคีและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ภายในห้องเรียนมีการจัดกิจกรรม

ต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ร่วมกันทำความสะอาดห้องเรียนนอกเหนือจากเวรทำความสะอาดประจำวันแล้ว แข่งขันกีฬาภายในห้องเรียน นอกจากนี้มีการจัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมรักการอ่าน การรู้จักการออมโดยในแต่ละสัปดาห์จะมีการให้นักเรียนนำเงินที่เหลือมาฝากเงินกับสหกรณ์โรงเรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและรู้จักประหยัดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้วิจัยได้สังเกตพบว่า พฤติกรรมของนักเรียนภายในห้องหลังจากมีการแบ่งกลุ่มเป็นกลุ่มย่อย ๆ แล้ว ให้เพื่อนคอยเป็นที่เลี้ยงแนะนำเพื่อนไม่ว่าจะเป็นด้านพฤติกรรมและการเรียน ทำให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนมากขึ้น เมื่อนำนักเรียนมาร่วมกันทำกิจกรรมของโรงเรียน พบว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และเอาใจใส่ต่อการเรียนมากขึ้น ขณะเข้าแถวก็มีความเป็นระเบียบและมีวินัยมากขึ้น ตามลำดับ เมื่อแต่ละวิชาทำการสอบก็จะพบว่านักเรียนจะเข้ากลุ่มร่วมกันอ่านหนังสือและมีการซักถามบทเรียนที่ไม่เข้าใจ เพื่อนที่เข้าใจก็จะอธิบายให้กับเพื่อนที่ไม่เข้าใจบทเรียนทำให้ได้คะแนนดีขึ้น ครูก็ให้คำชมเชยและให้กำลังใจนักเรียนเพื่อที่จะได้มีกำลังใจทำต่อไป รู้จักหน้าที่และมีความรับผิดชอบมากขึ้น ทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญของตัวเอง สนใจเรียนมากขึ้น มีการซักถามเกี่ยวกับบทเรียนกับครูให้อธิบายให้เข้าใจ โดยดูจากพฤติกรรมการเรียน การส่งงานตรงกำหนดเวลา และได้รับคำชมเชยจากครูแต่ละวิชาที่ทำการสอน โดยภาพรวมของนักเรียนในห้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ตั้งใจเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันมากขึ้น มีน้ำใจ รู้จักเสียสละ มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการมาเรียนให้มาทันเรียน

หลังจากผู้วิจัยเห็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อการเรียน และมีบรรยากาศภายในห้องเรียนดีขึ้น ครูก็มีการพูดคุยและร่วมกันประเมินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของแต่ละคน โดยการสัมภาษณ์และให้นักเรียนแต่ละคนตอบแบบสอบถามชุดเดิมอีกครั้ง แล้วนำมาสรุปเปรียบเทียบกับคำตอบแบบสอบถามครั้งแรก พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนและมีแรงจูงใจสูงขึ้น มาเรียนเป็นประจำ ตั้งใจเรียนและทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีผลการเรียนดีขึ้น ทำให้เห็นคุณค่าในตนเอง เกิดความรักและภาคภูมิใจในตนเอง มีแรงขับที่จะนำตนเองไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ข้อมูลด้านการเรียนของแต่ละวิชา การตอบแบบสอบถามจากนักเรียนและจากการใช้แรงจูงใจเสริมแรงโดยให้คำชมเชยแก่นักเรียน รวมทั้งดูแลด้านการเรียนให้มีความรับผิดชอบ สนใจเรียน และติดตามจากผู้ปกครอง คุณครูที่เข้าสอนแต่ละวิชา ปรากฏว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล มีความเอาใจใส่ต่อการเรียน รับผิดชอบและสนใจเรียนมากขึ้น โดยสังเกตจากบรรยากาศการเรียนภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการมาเรียนและการเรียน มีความตั้งใจเรียน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ไม่ขาดเรียนหรือมาสาย ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงกำหนดเวลา รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ ยังส่งผลทำให้ผลการเรียนมีวินัย ความสำเร็จและความสนใจการเรียนของนักเรียน โดยสรุปจากผลการเปรียบเทียบจากการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

**ตารางที่ 2 ตารางแสดงควมมีวินัย ความรับผิดชอบและความสนใจการเรียน
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล (ครั้งที่ 2)**

ข้อ	รายการ	ทำเป็นประจำ	ทำเป็นบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1	นักเรียนทำงานวิชาอื่น ไม่สนใจวิชาที่เรียน	9.30	37.21	53.49
2	นักเรียนพูดคุยกันจะเล่นกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน	13.95	46.51	39.54
3	นักเรียนส่งงานและการบ้านไม่ตรงเวลาที่ครูกำหนดไว้	4.65	30.23	65.12
4	นักเรียนนอนหลับในห้องเรียนขณะชั่วโมงเรียนในห้อง	0.00	4.65	95.35
5	นักเรียนไม่ทำการบ้านและลอกการบ้านจากเพื่อน	0.00	11.63	88.37
6	เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะพยายามแก้ไขโดยทันที	90.69	9.31	0.00
7	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูได้รับมอบหมายให้	93.03	6.97	0.00
8	นักเรียนมาเรียนทันเวลาและตั้งใจเรียนทุกครั้ง	90.70	9.30	0.00
9	นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต	76.74	23.26	0.00
10	นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่บ้านและโรงเรียน	79.06	20.94	0.00

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนมีวินัยและรับผิดชอบในห้องเรียนครั้งที่ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล มีความรับผิดชอบและแรงจูงใจ สูงขึ้น โดยสรุปได้ ดังนี้

นักเรียนทำงานวิชาอื่น ไม่สนใจวิชาที่เรียน นักเรียนไม่เคยทำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.49

นักเรียนพูดคุยกันจะเล่นกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน นักเรียนที่ทำเป็นบางครั้งมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.51

นักเรียนส่งงานและการบ้านไม่ตรงเวลาที่ครูกำหนดไว้ นักเรียนที่ไม่เคยทำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 65.12

นักเรียนนอนหลับในห้องเรียนขณะชั่วโมงเรียนในห้อง นักเรียนที่ไม่เคยทำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.35

นักเรียนไม่ทำการบ้านและลอกการบ้านจากเพื่อน นักเรียนที่ไม่เคยทำ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 88.37

เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะพยายามแก้ไขโดยทันที นักเรียนที่ทำเป็นประจำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 90.69

นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูได้รับมอบหมายให้ นักเรียนที่ทำเป็นประจำมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 93.02

90.70	นักเรียนมาเรียนทันเวลาและตั้งใจเรียนทุกครั้ง	นักเรียนที่ทำเป็นประจำ มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ
76.74	นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต	นักเรียนที่ทำเป็นประจำ มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ
79.06	นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต	นักเรียนที่ทำเป็นประจำ มากที่สุด	คิดเป็นร้อยละ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย 1) เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบ และสร้างแรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล 2) เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยชั้นเรียนครั้งนี้เป็นนักเรียนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล จำนวน 43 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า คือ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ พูดคุย การใช้คำมั่นสัญญาและทฤษฎีเสริมแรง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณหาค่าร้อยละ

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต ข้อมูลด้านการเรียนของแต่ละวิชา และการตอบแบบสอบถามจากนักเรียน การใช้แรงจูงใจเสริมแรงโดยให้คำชมเชยแก่นักเรียน รวมทั้งดูแลด้านการเรียนให้มีความรับผิดชอบ สนใจเรียน และติดตามจากผู้ปกครอง คุณครูที่เข้าสอนแต่ละวิชา ซึ่งนักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อการเรียนและมีแรงจูงใจมากขึ้น ในการทำวิจัยชั้นเรียนครั้งนี้ปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล มีความเอาใจใส่ต่อการเรียน รับผิดชอบและสนใจเรียนมีแรงจูงใจมากขึ้น โดยสังเกตจกบรรยากาศการเรียนภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีความตั้งใจเรียนมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ไม่ขาดเรียนหรือมาสาย ทำงานที่ได้รับมอบหมายและส่งงานตรงกำหนดเวลา รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกันด้วยความเต็มใจ โดยดูจากการสังเกต การสัมภาษณ์ ผลการเรียนและสรุปผลการเปรียบเทียบจากการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความมีวินัย ความรับผิดชอบและความสนใจการเรียนของนักเรียน ดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางเปรียบเทียบ ความรับผิดชอบและแรงจูงใจต่อการเรียน
 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล (ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2)

ข้อ	รายการ	ครั้งที่ 1			ครั้งที่ 2		
		ทำเป็นประจำ	ทำเป็นบางครั้ง	ไม่เคยทำ	ทำเป็นประจำ	ทำเป็นบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1	นักเรียนทำงานวิชาอื่น ไม่สนใจวิชาที่เรียน	76.74	13.95	9.30	9.30	37.21	53.49
2	นักเรียนพูดคุยกันจะเล่นกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน	69.77	25.58	4.65	13.95	46.51	39.53
3	นักเรียนส่งงานและการบ้านไม่ตรงเวลาที่ครูกำหนดไว้	72.09	18.60	9.30	4.65	30.23	65.12
4	นักเรียนนอนหลับในห้องเรียนขณะชั่วโมงเรียนในห้อง	58.14	25.58	16.28	0.00	4.65	95.35
5	นักเรียนไม่ทำการบ้านและลอกการบ้านจากเพื่อน	74.41	16.28	9.30	0.00	11.62	88.37
6	เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะพยายามแก้ไขโดยทันที	41.86	44.19	13.95	90.69	9.30	0.00
7	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูได้รับมอบหมายให้	46.51	46.51	6.98	93.02	6.97	0.00
8	นักเรียนมาเรียนทันเวลาและตั้งใจเรียนทุกครั้ง	44.19	51.16	4.65	90.69	9.30	0.00
9	นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต	25.58	46.51	27.91	76.74	23.25	0.00
10	นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่บ้านและโรงเรียน	41.86	46.51	11.53	79.06	20.93	0.00

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีวินัยและรับผิดชอบในห้องเรียน เมื่อนำผลสรุปของการตอบแบบสอบถามครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล มีความรับผิดชอบด้านการเรียนและมีแรงจูงใจมากขึ้น ในการตอบแบบสอบถามครั้งที่ 2 นักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวมากกว่าครั้งที่ 1 หากพิจารณาในภาพรวมจะเห็นได้ว่าดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด คือ

นักเรียนทำงานวิชาอื่น ไม่สนใจวิชาที่เรียน นักเรียนพูดคุยกันจะเล่นกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน นักเรียนส่งงานและการบ้านไม่ตรงเวลาที่ครูกำหนดไว้ นักเรียนนอนหลับในห้องเรียนขณะชั่วโมงเรียนในห้อง นักเรียนไม่ทำการบ้านและลอกการบ้านจากเพื่อน เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะพยายามแก้ไขโดยทันที นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูได้รับมอบหมายให้ นักเรียนมาเรียนทันเวลาและตั้งใจเรียนทุกครั้ง นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่บ้านและโรงเรียน ส่งผลให้การเรียนดีขึ้น และเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในชีวิตตามจุดหมายที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยชั้นเรียนไปใช้

1.1 ครูที่ทำหน้าที่ในการสอน เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับนักเรียน ควรมีการดูแล สังเกต พฤติกรรมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมนักเรียนให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน โดยครูจะต้องมีความอดทน เสียสละ และติดตามอย่างต่อเนื่อง

1.2 นักเรียนทุกคนสามารถที่จะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ดีได้ แต่เวลาในการปรับเปลี่ยนแต่ละคนก็จะแตกต่างกันออกไป ครูควรหาวิธีที่จะช่วยให้การปรับเปลี่ยนประสบความสำเร็จ นั่นคือ การสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ความเข้าใจ การแสดงออกด้วยความห่วงใย จริงใจต่อนักเรียน จะทำให้นักเรียนสามารถรับรู้ รักและเห็นคุณค่าในตนเอง เกิดความภูมิใจในตนเองและผู้อื่น สามารถปรับเปลี่ยนตนเองไปในทางที่ดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยชั้นเรียนครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยในชั้นเรียนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสายชั้นอื่นๆ ด้วย

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมในด้านอื่น ๆ เพื่อศึกษารูปแบบในการแก้ปัญหา

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552

จิราภา เต็งไตรรัตน์ และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533.

จุมพล หนิมพานิช และคณะ. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2542

ฉันทนา ภาคบงกช และคณะ. การสำรวจคุณลักษณะทางวินัยที่พึงประสงค์ในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2539

ธีระ ชัยยุทธธรรม และ วราภรณ์ หงส์ดีลิกกุล. กิจกรรมแนะแนว ม.3. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2551.

โยธิน คັນสนยุทธ และคณะ. จิตวิทยา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, . 2533.

สมบัติ กาญจนารักพงศ์และคณะ. เทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 5E ที่เน้นพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง : กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด, 2549.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

พฤติกรรมการเรียนให้มีความรับผิดชอบและสร้างแรงจูงใจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555

โรงเรียนเทศบาลบูรพาอุบล สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครอุบลราชธานี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ลงในช่องว่างตรงตามความเป็นจริง

ข้อ	รายการ	ทำเป็นประจำ	ทำเป็นบางครั้ง	ไม่เคยทำ
1	นักเรียนทำงานวิชาอื่น ไม่สนใจวิชาที่เรียน			
2	นักเรียนพูดคุยกันจะเล่นกับเพื่อนในขณะที่ครูกำลังสอน			
3	นักเรียนส่งงานและการบ้าน ไม่ตรงเวลาที่ครูกำหนดไว้			
4	นักเรียนนอนหลับในห้องเรียนขณะชั่วโมงเรียนในห้อง			
5	นักเรียนไม่ทำการบ้านและลอกการบ้านจากเพื่อน			
6	เมื่อนักเรียนทำผิดพลาดจะพยายามแก้ไขโดยทันที			
7	นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ครูได้รับมอบหมายให้			
8	นักเรียนมาเรียนทันเวลาและตั้งใจเรียนทุกครั้ง			
9	นักเรียนรู้จักการวางแผนและมีเป้าหมายในชีวิต			
10	นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ที่บ้านและโรงเรียน			

แบบบันทึกการสังเกต
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558

ครั้งที่	สถานที่	วัน / เวลา	พฤติกรรม	ความคิดเห็น
1	ม.3	2 พ.ย. 2558 09.30 น	นักเรียนส่วนใหญ่ในห้องทำงานวิชาอื่น ครูได้ตักเตือน อบรม มารยาท ความสนใจต่อวิชาเรียน	รับฟังแต่ยังไม่ปฏิบัติตาม
2	ม.3	6 พ.ย. 2558 12.30 น	ครูเข้าสอน พบว่ามีนักเรียนนอนหลับในชั่วโมงเรียน ไม่ส่งงานที่ครูให้ไว้เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว	บางส่วนนำงานขึ้นมาทำ แต่ไม่เสร็จในชั่วโมง
3	ม.3	6 พ.ย. 2558 10.30 น	คุยเสียงดังในชั่วโมงเรียน ครูตักเตือน รับฟัง แต่เสียงดังเหมือนเดิม	ครูเรียกอบรมรายบุคคล
4	ม.3	15 พ.ย. 2558 10.30 น	ครูพูดคุยด้วยเรื่องเป้าหมายในการเรียน ส่วนใหญ่ตอบไม่ได้ว่าตัวเองมีจุดมุ่งหมายอย่างไรในชีวิต มีบางคนสับสน และเกิดความเครียด	ครูให้คำปรึกษา รายบุคคล/รายกลุ่ม
5	ม.3	15 พ.ย. 2558 10.30 น	ครูทำความเข้าใจพูดคุยด้วย และทำความเข้าใจที่จะทำให้มีกิจกรรมเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อเป็นการสร้างความแข็งแกร่งภายในกลุ่มและฝึกการควบคุมตนเอง	นักเรียนส่วนใหญ่เห็นด้วยและยอมรับมติในห้อง
6	ม.3	21 พ.ย. 2558 10.30 น	นักเรียนนั่งทำงานเป็นกลุ่มที่เข้ากลุ่มด้วยความสมัครใจและเต็มใจ หัวหน้ากลุ่มหรือพี่เลี้ยงทำหน้าที่เข้มแข็งมาก	ในกลุ่มให้ความช่วยเหลือกันด้วยความกระตือรือร้น
7	ม.3	30 พ.ย. 2558 14.30 น	นักเรียนส่งงานในชั่วโมงเรียนมี 4-5 คนทำไม่เรียบร้อย พี่เลี้ยงในกลุ่มก็ช่วยเหลือชี้แนะ อธิบายให้เข้าใจและฝึกทำจนเข้าใจ	นักเรียนที่ส่งงานแล้วก็ดูหนังสือและทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม
8	ม.3	30 พ.ย. 2558 14.30 น	ในชั่วโมงกิจกรรมแนะแนวครูพูดคุยด้วย นักเรียนสามารถบอกเป้าหมายในชีวิตตนเองได้ สามารถวางแผนไปสู่จุดมุ่งหมายได้ บอกจุดเด่น จุดอ่อนตนเองได้ ครูให้ชมเชยและให้กำลังใจ	นักเรียนมีสีหน้ายิ้มแย้ม ร่าเริง หลังจากวันนั้นพบครูทุกครั้งก็กล้าพูดคุยทักทาย